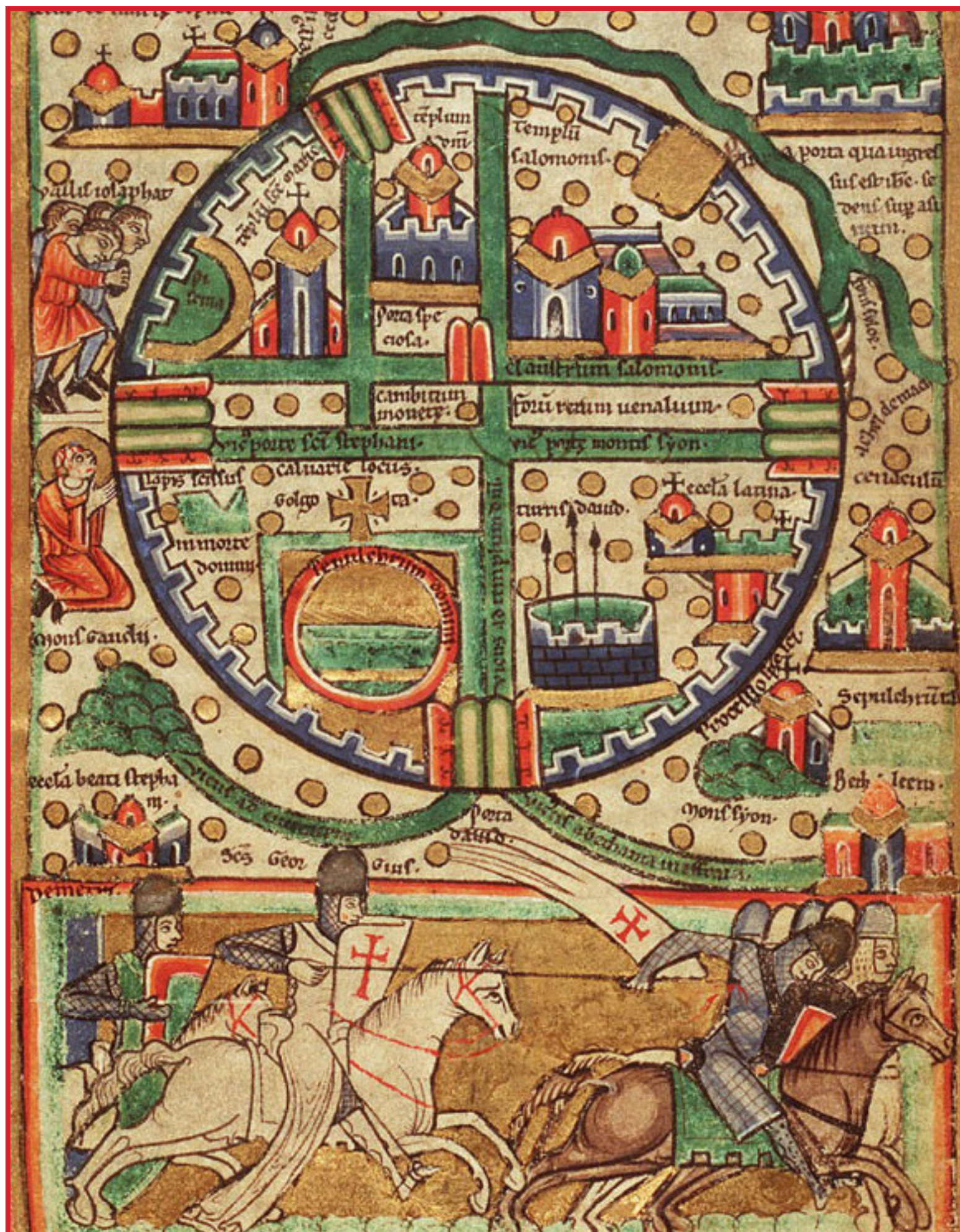

Foia Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim

2012 A.D. / 894 A.T.

Ordinul nostru susține mișcarea ecumenică, în măsura în care se implică orice credincios, urmând recomandările Bisericii și pe ale celor îndreptățiți a purta dialogul în acest sens. Noi nu ne substituim în nici un mod acestora și nu ne plasăm în poziția de promotori. Încercăm să înțelegem corect poziția fiecărei confesiuni în parte și să ne pregătim fiecare spre a ne înțelege între noi. Prin atitudinea noastră încercăm să prevenim extremismele, să cântărim și să

sincretism în raport cu confesiunile creștine poate duce la regres în planul unității. Putem eventual considera o unitate în diversitate. Ceea ce ne unește este credința în mântuire și în Mântuitorul nostru. Fiecare este astfel obligat să-și cântărească comportamentul și atitudinea spre a fi de folos mișcării ecumenice și a nu servi gratuit pe cei ce doresc dezbinarea.

 Prioratul Banatului, Crișanei și al Țării Hațegului din subordinea **Marelui Priorat General Magistral al României** vă invită să participați la **ȘCOALA TEMPLIERĂ DE VARĂ**, Ediția a IV-a, la **Petroșani** în perioada **29.06 - 01.07. 2012 A.D** (894 A.T.).

Acest eveniment este organizat de către Comanderia nr. 32 Matei Corvin Petroșani cu sprijinul și sub îndrumarea Prioratului Banatului, Crișanei și al Țării Hațegului din subordinea Marelui Priorat General Magistral al României. Nobilul Cavaler Comandor Florin Pasăre, Comandantul acestei Comanderii, vă adresează prezenta invitație și vă așteaptă să onorați în număr cât mai mare această mult așteptată întâlnire frățească.

Pentru a putea organiza în mod optim evenimentul, vă solicităm ca formularul de înscriere completat să fie transmis secretarului Comanderiei nr. 32 „Matei Corvin” Petroșani, **cel mai târziu până la data de 08.06.2012 A.D. (894 A.T.)**.

Formularele completate pot fi transmise pe cale electronică la adresa de e-mail calin.petrosani@gmail.com.

Pentru informații suplimentare sau orice întrebări, vă rugăm să-l contactați direct pe secretarul Comanderiei nr. 32 „Matei Corvin” Petroșani, **fr. Călin Toderiță**, tel +40722243010.

Balliv al Banatului și Țării Hațegului, KCTJ Daniel Cantemir Blag	Balliv al Crișanei, KCTJ Adrian Kis
Prior al Banatului, Crișanei și al Țării Hațegului KGOTJ Mircea Rista	

Pag. 3

**Din activitatea
unor Comanderii
în anul 2011...**

BRAD, jud. Hunedoara. Comanderia nr. 37 „Sfântul Francisc de Assisi“

La amenajarea Camerei Capitulare au contribuit numeroși membri ai Comanderiei. Am participat la Capitolul Național din martie 2011, București, iar la 18 martie a avut loc ceremonia de comemorare a lui Jacques de Molay la Biserica Ortodoxă din Luncoiu de Sus. În continuare au fost demarate colaborarea și pregătirea unor activități cu Societatea S.C.SAMAX România SRL Baia Mare și Comanderia nr. 11 „Sfântul Ioan Evanghelistul” din Baia Mare.

În mai a fost organizat un concert de muzică pascălă în colaborare cu Corala „Armonia”, cu Societatea S.C. SAMAX România SRL Baia Mare și Comanderia nr. 11 „Sfântul Ioan Evanghelistul” din Baia Mare. Concertele pascale au fost organizate la Unitatea Militară 01099 Brad, la Mănăstirea Franciscană Baia de Criș, la Castelul Corvineștilor Hunedoara, la Clubul Gurabarza Criscior, la Biserica Ortodoxa din Brad, la Biserica Ortodoxă din Brad.

Din partea Comanderiei nr. 11 «Sfântul Ioan Evanghelistul» Baia Mare au participat Cavaler Mare Ofițer Nicolici Alexandru, Doamna Templului Nicolici Dorina, Doamna Templului Nicolici Alexandra. Au mai participat Comandantul Comanderiei Zalău - KCTJ Ilas Viorel, Comandantul Comanderiei Oradea - KCTJ Coroiu Vasile Sergiu, din partea Comanderiei Alba Iulia: KTJ Sabau Daniel, STJ Chira Ioan Mircea, Comandantul Comanderiei Timișoara - KTJ Reja Radu - capelan. Din partea Prioratului regional al Transilvaniei, Maramureșului și Sătmarului a participat Priorul Regional Cavaler Mare Ofițer Cosmin Suciu. **Am avut onoarea sa îl avem oaspete pe EXCELENȚA SA CAVALER MARE CRUCE DAN VASILIU, MARE PRIOR GENERAL MAGISTRAL AL ROMÂNIEI.**

La invitația KGOTJ Alexandru Nicolici la ȘCOALA TEMPLIERĂ organizată de Comanderia Baia Mare la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” (loc. Lăpuș) în perioada 07.10.2011 - 09.10.2011 au participat mai mulți membri ai Comanderiei noastre. În data de 04.11.2011 a avut loc ceremonia de investire a sergenților și scutierilor, la Mănăstirea Franciscană Baia de Criș, unde au participat peste 60 de invitați din afara ordinului.

În perioada 06.11.2011 - 07.11.2011 Comanderia din Brad a

sfințit crucea ridicată în memoria eroului român Efmie Croitoru în localitatea Zsaka - Ungaria. Slujba de sfințire a fost facuta de capelanul Comanderiei, Cavaler Haraguș Ioan și de preotul Parohiei ortodoxe din localitatea Zsaka - Ungaria, Cavaler Cosmin Florentin Pop, care a avut și inițiativa realizării acestui monument pe care, de altfel, l-a sculptat personal. La invitația noastră au răspuns și membri ai Comanderiilor din Baia Mare și Oradea.

În colaborare cu Cavaler Mare Ofițer Alexandru Nicolici, Corala Armonia, S.C. SAMAX România S.R.L., Primăria Municipiului Brad, Primăria comunei Criscior, Casa de cultură Brad, biserica ortodoxă Brad

Așa să ne ajute Dumnezeu!

CRAIOVA. Acțiunea ospitalieră de la Spitalul Clinic Municipal Filantropia, Clinica Obstetrică-Ginecologie Craiova este cea mai mare și reprezentativă acțiune ospitalieră desfășurată de **Comanderia Mihai Viteazul nr 33 din Craiova**, în anul 2011.

VASLUI. Comanderia nr. 29 „Sfântul Ștefan” Vaslui a desfășurat în perioada A.D. 2010-2011 o serie de acțiuni umanitare, evidențiate în rapoartele Comanderiei și trimise Marelui Priorat Magistral.

Anul 2011 a adus din păcate peste Comanderia „Sfântul Ștefan” mari probleme, având în vedere situația economică gravă prin care

Acțiunea a constat din amenajarea unui salon de nou-născuți din cadrul Clinicii de Obstetrică-Ginecologie Craiova.

S-au efectuat următoarele lucrări importante: înlocuirea ușii vechi de intrare cu una nouă din termopan; montarea de

ferestre din termopan; refacerea completă a instalațiilor electrice și sanitare; refacerea completă a instalației de încălzire și montarea unor calorifere noi de aluminiu; renovarea completă în interior (faianță, vopsea lavabilă); amenajarea tavanului fals cu lămpi cu neon.

Am achiziționat mobilier: 3 paturi speciale, șifonier, comodă, noptiere; am achiziționat și montat aer condiționat; am achiziționat un frigider și un televizor LCD.

În urma acestei acțiuni ospitaliere, Spitalul Clinic Municipal Filantropia, Clinica Obstetrică-Ginecologie Craiova a adresat o scrisoare de mulțumire și a acordat diploma de merit Comanderiei „Mihai Viteazul” nr 33 din Craiova.

Comandor Ionel Armeanu, de vizite și contacte cu Comanderiile din Iași, Piatra Neamț, Roman, pentru a se revigora activitatea Comanderiilor. S-a luat legătura si cu oficialități din Republica Moldova, pentru a iniția dezvoltarea Ordinului și peste Prut.

Vă asigurăm că vom depune toate eforturile pentru a revigora și restructura Comanderia nr. 29 astfel

am organizat în data de 17.12.2011 concertul de colinde la club Gurabarza Criscior (proprietatea comanderiei) și la biserica ortodoxă din Brad.

Deplasarea la Castelul Cavalerilor de la Aiud a avut loc la data de 23.12.2011, la invitația KTJ Rusu Florin.

Pentru anul 2012 intenționăm să înființăm 3 noi comanderii în localitățile Hunedoara, Turda și Aiud. Cu ajutorul O.S.M.T.H. va fi înființat un centru de excelență cu obiective la Mănăstirea franciscană Baia de Criș, Castelul Huniazilor din Hunedora, Castelul Cavalerilor Aiud și un sediu central în localitatea Brad, județul Hunedoara.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

TIMIȘOARA. Comanderia nr. 20 „Jacques De Molay” Nr. 20 Timișoara a înscris pe agenda anului 2011 pelerinajul la mănăstirile Birda și Sag, o acțiune Moș Crăciun și alte acțiuni caritabile pentru copiii cu dificultăți financiare de la Școala generală nr 14 din Timișoara, precum și participarea la școala templieră de la Petroșani, după cum transmite **Cav. Costel Paulescu KTJ**, secretar al Comanderiei.

SIGHIȘOARA. Activitatea Comanderiei Nr. 14 „Petru și Pavel” din Sighișoara în anul 2011 nu a fost caracterizată de dinamismul de care am dat dovadă până acum, dar, deși a fost un an greu, caracterizat de instabilitate economică și politică, an care a presupus o concentrare a eforturilor fiecăruia dintre noi către planurile profesionale și personale, a însemnat continuarea eforturilor de a ne consolida prezența pe plan local și regional a ordinului nostru, prin implicarea fiecăruia dintre noi în organizarea de activități administrative, activități cultural-artistice și acte de caritate prin exemple colective,cât și personale.

Membrii Comanderiei și-au adus contribuția la aceste activități, fie prin susținerea efortului comun, fie prin implicare personală, fiecare în măsura în care s-a putut implica, raportat la sarcina primită, pentru a duce la bun sfârșit proiectele noastre mai vechi în care am investit resurse temporale și patrimoniale, cât și prin prezența la evenimentele organizate în acest an.

Obiectivul primordial al Comanderiei Nr. 14 „Petru si Pavel” din Sighișoara, în anul 2011 a a fost continuarea demersurilor, precum și realizarea și îndeplinirea tuturor actelor și condițiilor legale, pentru a face un pas înainte în vederea realizării unui sediu al comanderiei noastre într-un turn-fortificație ce joacă și rol de poartă de intrare în cetatea medievală, **Turnul Croitorilor** (foto).

Subliniem faptul că odată ce va fi restaurat, având drept finalitate amenajarea ca spațiu expozițional și

educațional pentru a ne circumscrie cadrului contractual, totodată, această însemnată prezență a trecutului va deveni și sediul Comanderiei “Petru și Pavel” din Sighișoara, astfel încât să ateste o prezență însemnată a noastră în acest spațiu încărcat de istorie, în care avem bucuria de a găzdui și participa activ la ceremonialuri de primire în ordin a noi frați și surori. Un scurt istoric al acestui obiectiv constă în semnarea contractului de Asociere în Participațiune la data de 1 aprilie 2009, ce are ca obiect restaurarea, protejarea și amenajarea acestui turn, predarea obiectivului către asociația comanderiei noastre, înființată drept manifestare juridică a ordinului pe plan local.

În anul 2010 am reușit, prin eforturi considerabile, să întrunim cerințele pentru completarea proiectului arhitectural pentru acest obiectiv,câtși aexpertizei de specialitate ce se efectuează pentru monumente istorice, totodată depunându-se cererea pentru avizarea acestora de către departamentul specializat din ministerul de resort, avizare pe care am obținut-o cu dificultate datorită multitudinii cerințelor și condițiilor legale ce trebuiau complinite.

Astfel că în anul 2011 am făcut un pas important și am reușit, la finele lunii decembrie, să primim avizul de la Direcția Monumente Istorice și Muzeu din cadrul Ministerului Culturii, aviz pe care l-am anexat cererii pentru eliberarea autorizației de construire înregistrate la Primăria Sighișoara, astfel am reușit obținerea autorizației de construire a scării de acces potrivit

ORADEA. Comanderia „Sfântul Mina” Oradea

din cadrul **Prioratului Regional Banat-Crișana, Balivatul Crișanei**, a înscris în programul anului 2011, printre altele: cinstirea memoriei poetului național Mihai Eminescu – 15 ianuarie, la Apateu, în Ungaria, o donație făcută bisericii Velenta, betonarea căilor de acces spre biserica „SF. Pantelimon” din Cartierul Nufărul, o donație de materiale de construcție Schitului Parâng, donații către mănăstirea „Sf Mina” din Fălticeni, către postul de radio „Maria”, Concert de colinde ale Corului „Armonia” din Baia Mare, lansarea volumului „Un templier la Sarmisegetusa” de Florin Horvat, prezentarea cărților prof. Popescu, donație de cărți și CD-uri la Târgul de carte din Oradea.

Pe lângă consacrările și investiriile de la Comanderia „Aradensis”, au mai avut loc: un concert post-Pascal la Castelul Huniazilor, Școala Templieră Petroșani, Capitolul de innobilare din București, Școala Templieră din Apateu și altele.

PETROȘANI. Comanderia nr. 32 „Matei Corvin”

din Petroșani are, pe parcursul anului 2011, o serie de realizări, printre care amintim: donațiile făcute de Paști la biserica de la Păucinești, organizarea Taberei Templiere, ediția a III-a (foto), sponsorizarea transportului pentru enoriașii din Păucinești în vederea participării lor la sfințirea locului pentru noua Biserică din Totești, sponsorizarea taberei de pregătire pentru S.U. organizate de Crucea Roșie, Lupeni, sponsorizarea excursiei pentru enoriașii din Păucinești la mănăstirea Scăluș, județul Timiș, participarea la proiectul **Înfrățire-Voluntariat**–

cu proiectul arhitectural depus, aflându-ne în faza de evaluare a acestuia și obținerea de oferte concrete cu devize de lucrări în acest sens.

În cursul lunii mai, în ziua de 13 a acestei luni, într-un cadru solemn și restrâns, într-un loc încărcat de istorie, “Casa cu Cerb” din Cetatea conlucrare cu Comanderia din Mediaș, prin reprezentanții acesteia, Cavalerul Adrian Matei și Doamna Templului Christine Thelman, cât și cu Cavalerul Henning Remus din cadrul Comanderiei Hermannstadt, o Ceremonie de investire și ridicare în grad unde cei ce s-au înfațisat în fața noastră și-au manifestat întru Domnul dorința de a accepta noi sarcini și îndatoriri în a sluji alături de noi idealurile și menirea noastră depunând jurământul de credință.

De-a lungul anului, membrii Comanderiei Nr. 14 „Petru și Pavel” din Sighișoara au fost solicitați să susțină și să participe la diverse evenimente organizate de către alte

comanderii, reușind astfel a menține și strânge legăturile cu comanderiile din Alba-Iulia, Mediaș, București.

La finele anului 2011, în preajma Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, Comanderia „Petru si Pavel” din Sighișoara a susținut Asociația „Filantropia Ortodoxă Sighișoara – Casa Familiala Sf. Nicolae din Criș” jud. Mureș, unde cresc și sunt educate un număr de șapte fete cu vârste cuprinse între 10 și 18 ani, prin invitarea și însoțirea acestora într-o excursie în zona istorică centrală a Brașovului, vizitând, printre alte obiective, Catedrala Evanghelică cunoscută sub numele de „Biserica Neagră”, cea mai mare biserică gotică din Transilvania, urmată de servirea mesei într-un restaurant situat în Piața Sfântului, toate acestea fiind precedate de momente de bucurie și relaxare într-unul dintre parcurile acvatice din Brașov.

Fr. Jeleriu Marius KTJ, Comandant
Fr. Mândăianu Marius Cristian KTJ, Secretar

Cooperare organizat de Primăria Petroșani și

Primăriile orașelor Bansko, Ponte nelle Alpi, Varpalota și Wolfsberg, excursie organizată pentru 16 copii din Parohia Lupeni – Bărbăteni la principalele monumente istorice și religioase din județul Gorj, participarea Comanderiei la strângerea de cadouri pentru programul Fabrica lui Moș Crăciun, Wolfsberg (Austria) în cadrul proiectului **Înfrățire-Voluntariat-Cooperare**.

Chev. Pasăre Florin Ilie KCTJ, Comandant al Comanderiei nr. 32 „Matei Corvin”, Petroșani

CLUJ. La ora de bilanț, **Comandaria Nr. 10 Cluj-Napoca „Sfântul Bernard de Clairvaux”** a depus toate diligențele pentru întărirea imaginii și a prezenței Ordinului în importanta cetate a Clujului, ajungând, cu exponenți de vârf din diferitele domenii în care activează, la un număr de 31, din care 28 membri activi ai Comanderiei. În afara implicării în activitățile locale și zonale, am participat la Capitulum Național al Marelui Priorat General Magistral al României al Ordinului Suprem Militar al Templului din

Ierusalim, București, în data de 5 martie 2011, la Ceremonia de Înobilare din 15 iulie 2011 la Biserica Luterană, la Capitulum din 25.11.2011 la Biserica Luterană din București;

Chev. Dr. Matei MIKO KCTJ, Comandant al Comanderiei Nr. 10, evidențiază în mod deosebit efortul a trei membri ai Comanderiei clujene:

1. Nobilul Cavaler GAVREA Viorel – KOTJ, care s-a evidențiat prin efortul de a susține și dezvolta Ordinul, de a-i crea o imagine corectă și

pozitivă în societate și în mediul de afaceri; 2. Nobila Doamnă a Templului MIKO Monica Ioana – DOTJ, care s-a evidențiat prin efortul de a dezvolta Ordinul, atât printr-un deosebit efort organizatoric, cât și participarea și implicarea ei în toate activitățile noastre; 3. Nobilul Cavaler RUSU Rareș Stelian – KOTJ, care s-a evidențiat prin efortul de a dezvolta Ordinul prin atragerea de noi membrii și de a-i crea o imagine corectă și pozitivă în societate și de partea oficialităților locale.

ALBA. Anul 2011 a însemnat pentru **Comandaria Nr. 23 „Iancu de Hunedoara”** din Alba Iulia anul în care am avut șansa să continuăm drumul început pentru ajutorarea dezmoșteniților sorții.

S-a creat un serviciu de ajutor pentru persoanele bolnave sau aflate în impas financiar care a reușit să cerceteze cazurile identificate a fi urgente prin vizite la domiciliu. Fiecare donație a cavalerilor templieri a fost dată cu modestia cuvenită bunului creștin, iar sediul Comanderiei noastre rămâne în continuare un loc în care mulți vin să ceară ajutor convinși fiind că vor găsi o poartă deschisă.

Anul 2011 a însemnat și oportunitatea de a desfășura capitule de lucru în sediul comanderiei noastre care respectă ritualul OSMTH. De fapt am început să construim drumul unei certe perenități, semnul trecerii noastre în timp. Am avut un rol important în dialogul creștin, fiind identificați drept punte de dialog între cele două Arhiepiscopii din Alba Iulia - cea Ortodoxă și cea Romano-Catolică.

Desele întâlniri pe care membrii Comanderiei, în special comandantul Daniel Sabău și Priorul Cosmin Suciu, le-au avut cu ÎPS Irineu, Arhiepiscopul Ortodox al Albei Iulia și cu Excelenta Sa Gyorgy Jakubinyi, Arhiepiscopul Romano-Catolic, au întărit prestigiul Cavalerilor Templieri din Alba Iulia ca apărători ai civilizației creștine.

Anul 2011 a însemnat încă un an în care am demonstrat că avem un nume respectat, fiind dați ca exemplu al colaborării frățești și al demnității. Prin munca noastră de zi cu zi, prin implicarea în viața Cetății, am aratat că ne putem pune amprenta asupra vieții comunității ca gemeni de cristalizare a unei vieți închinată idealului creștin al iubirii aproapelui. (Cav. Comandor Daniel Sabău, Comandant al Comanderiei Nr. 23 „Iancu de Hunedoara”)

Imagini de la Capitulum Național - București, martie 2012

Din activitatea unor Comandării în anul 2011...

BUCUREȘTI. Comandaria nr. 2 „Stephan Ludwig Roth”

Vom aminti numai câteva din acțiunile anului 2011:

- Misiunea de ajutorare a populației din câteva sate din județul Buzău, în urma caderilor masive de zapada.

- Donațiile facute unor copii orfani, cu ocazia sarbătorii Crăciunului, de către membri ai Comandăriilor Nr. 2, 4 și 15 din București.

- Elaborarea Glosarului de termeni templieri.

Comandaria Nr. 15 „Sf Teodor” a participat sâmbătă, 17 martie 2012, la oficierea Sfântului Maslu de la Biserica Giulești Sărindar. Gândul pios, smerenia în fața cuvântului lui Dumnezeu și dragostea creștină ne-au făcut să ne unim rugăciunile pentru toți cei aflați în suferință, pentru cei aflați în cumpene ale vieții, pentru sănătatea tuturor membrilor Ordinului și a familiilor lor. Se cuvine a aprecia participarea semnificativă a Comanderiei Nr. 15 „Sf Teodor” și a Comanderiei nr. 2 „Stephan Ludwig Roth”, precum și a Nobilului Cavaler Ștefan Sorin Prelipceanu din partea Marelui Consiliu. Darurile împărțite celor sărmani, dar și mica donație făcute acestei biserici, sunt fapte care se înscriu în ceea ce definește Ordinul Templier: Non nobis domine...

Orientul din Ungaria și tainele lui, dezvăluite de acad.RăzvanTheodoreescu

Irina Airinei: Cum s-a descoperit cea mai veche biserică creștină de rit bizantin din Transilvania și care sunt semnificațiile acestei descoperiri, domnule academician?

Acad. Răzvan Theodoreescu: În 1977, după cutremur, regretatul meu coleg Radu Heitel care efectua săpături la Alba Iulia, mi-a spus „Răzvane, dragă, vino să-mi vezi cercetările și să-ți dai cu părerea, eu cred că aici este vorba de secolul zece! Pentru că exista, pe atunci, tendința să se vorbească numai de secolul nouă ca să se antedateze niște prezențe românești, dintr-un spirit indus atunci de partidul comunist. Ducându-mă acolo, după observațiile mele privind elementele de arhitectură, mortar, piatră și așa mai departe, am spus: acest baptisterium trebuie să fie din secolul zece. Și, ca orice baptisterium circular, este legat de botezarea cuiva. Cine putea fi botezat acolo? Românii erau vechi creștini. Și atunci am făcut conexiunea cu textul cronicii bizantine

care vorbește despre „Hierotheos, Episcopos Turkias”. Pentru bizantini, toți cei care erau din Răsărit precum ungurii și bulgarii erau numiți „turci”. Episcopul misionar Hierotheos, hirotonit pe la 953 ca Episcop al Turkiei, adică al Ungariei l-a însoțit pe Gyula, devenind primul episcop în istoria creștinismului din Ungaria. În catedrală fiind, i-am spus lui Heitel: eu cred că aici s-a botezat Gyula. Și atunci a venit după mine un cleric maghiar catolic. M-a auzit și a spus: „vreau să vă dau un sigur amănunt: capela unde se află rotonda, chepengul, este dedicată Sfântului Ioan Botezătorul. Biserica catolică de secol XIII a fost construită peste acest baptisterium bizantin. În acea clipă, faptul că Ștefan Moller a descoperit un baptisterium în Alba

Iulia în care Hierotheos a practicat botezul ungurilor lui Gyula a devenit pentru mine o certitudine.

I.A.: Cum a ajuns Orientul... în Ungaria?

Acad. R. Th.: În 1999, în volumul Picătura de istorie am inclus eseul numit Orientul din Ungaria care a produs puțină vălvă și în care eu arăt că ungurii, de fapt, s-au botezat, încă de la început, în rit bizantin. Rotonda ecleslia din Alba Iulia nu a fost descoperită, în vremea noastră, ci, mai demult, de Moller Istvan. Atunci s-a realizat acel chepeng de acces în rotondă. Radu Heitel a scris despre asta în „Revue Roumaine d’Histoire de l’Art” pe care o conduceam în anii ‘70. Rotonda era foarte apropiată de prima bazilică (preexistentă basilicii catolice) și care a fost sediul lui Ladislau cel Sfânt, sediul primei episcopii a Transilvaniei. Radu Heitel găsese multe elemente care trimiteau la secolul X. Știm că în acel secol multe căpetenii maghiare, slave, ruse mergeau la Constantinopol și se creștinau. Putem bănui că, în vechiul Apulum existau grupuri dizidente de grupul arpadian din Câmpia Panonică. Gyula se botează la Constantinopol, imediat după 950, după cum ne spun cronicile lui Kenedros și Skyliztes care ne mai spun că acest Gyula revine acasă cu un călugăr bizantin,

Hierotheos, numit de Patriarhul Teofilact „Episcopos Turkias”, numele dat ungurilor fiind cel de „turci”, de la ideea venirii lor din Răsărit. Gyula este tatăl Șaroltei, căsătorită cu Geza al căror fiu, Vajk trece la credința Occidentului, nu spunem catolică pentru că suntem înainte de schismă. Vajk Ștefan, nepotul lui Gyula s-a botezat în legea Romei pentru că, de-a lungul istoriei, funcționează o cutumă conform căreia toate conversiunile la creștinism din cele mai vechi timpuri până azi se fac prin femei. Toate. Femeia este cea care determină credința. Ei, bine, Gyzela de Bavaria l-a îndreptat spre credința Romei pe soțul ei, care venea de la Alba Iulia, dintr-un grup de maghiari dizidenți. De ce au ajuns ei la Alba Iulia? Căutând sarea, cu caii și cu vitele. Oamenii aceștia erau de lege răsăriteană, de lege constantinopolitană, înainte de schisma din 1054. Gyzela de Bavaria a mers apoi după legea Romei și l-a făcut pe soțul ei să aleagă astfel. În vremea urmașilor lui Ștefan ce Sfânt, după anul 1000, din nou, influența Bizanțului a fost cea mai puternică în Ungaria. Coroanele sunt venite din Bizanț, prin urmare

ungurii s-au creștinat prima oară la Alba Iulia în rit bizantin și urmașul lor a trecut la legea Romei dar apoi, din nou, Constantinopolul a fost prevalent, de la Andrei I până la Ladislau și până la sfârșitul sec. XI.

Lucrările de restaurare și conservare ale vestigiilor descoperite în cetate, precum și noua înfățișare a cetății Alba Carolina se datorează eforturilor depuse cu dragoste și frică de Dumnezeu de membrii Comanderiei „Matei Corvin” din Alba Iulia și bunei gestionări a patrimoniului istoric de către Arh. Dan Sabău, Comandantul Comanderiei și de către Priorul Transilvaniei, Nobilul Cavaler Cosmin Suciu. Se cuvine a aduce un cuvânt de laudă și mulțumire întregului Ordin Templier.

Ordine cavalerеști și monahale în Transilvania

Ungaria a reprezentat una dintre cele nouă provincii administrate de templieri după 1160, în timpul lui Bernard de Blanquefort (1156-1169), cel mai renumit cistercian, care poate fi considerat maestrul spiritual al ordinului. În calitate de abate de Clairvaux, Bernard a întemeiat șaizeci și opt de mănăstiri-fiice (dependente de spiritualitatea abației-mamă), răspândite pe întreg cuprinsul Europei. El a contribuit la recunoașterea Ordinului Templierilor în 1129 de către Conciliul de la Troyes.

Doi dintre fondatorii Ordinului Templier, Rosal și Gondemare, erau călugări cistercieni. Inițial, jurământul de credință al templierilor se depunea față de binefăcătorul Ordinului, Bernard de Clairvaux, călugăr și conte de Châtillon (canonizat în 1174), datorită căruia cistercienii vor deveni, pentru mai multe secole, cel mai important și influent ordin monastic catolic. Acesta a fost autorul “Regulei”, susținătorul templierilor în Conciliul de la Troyes, unde au fost recunoscuți ca Ordin creștin în subordinea directă a Papei.

Anne de Châtillon, prima soție a regelui Ungariei, Bela al III-lea, a înființat mănăstirea Igrış în 1179. Mănăstirea a fost întemeiată ca abație-filie a mănăstirii călugărilor cistercieni de la Pontigny, fiind locuită inițial de călugări veniți tot din Franța. Abația de la Cârța, filie a abației cisterciene de la Igrış, a fost fondată

probabil între 1198 și 1205-1206. Este de remarcat faptul că regele Bela al IV-lea a emis la 17 martie 1240 un act prin care dona Capitlulului general al cistercienilor, patru biserici – Castrum Sancte Marie («Cetatea Sfintei Marii», Feldioara), Mons Sancti Petri («Muntele Sfântului Petru», Sâmpetru), Mons Mellis («Muntele Mierii», Hărman) și Tartilleu (Tartlau, Prejmer). La patru zile după aceea, același rege le garanta cistercienilor plata a 100 de mărci de argint pentru fiecare dintre aceste biserici până în momentul în care vor putea intra în stăpânirea lor. Invazia mongolă din 1241 a distrus edificile din lunca Oltului. Influențele cisterciene au jucat cândva un rol important în Transilvania: la Prejmer, Hărman, Sâmpetru, Feldioara, dar și în alte constructii din localitățile de pe Valea Hârtibaciului... Ordinul Templier a colaborat cu Ordinul Teutonilor în Țara Bârsei și cu cel al Ioaniților în Banatul de Severin.

Din lucrarea acad. Ioan-Aurel Pop, **Din mâinile valahilor schismatici...**, București, Litera, 2011, p. 70-80: **Unele urmări în plan confesional ale cruciadei a IV-a (1204) în centrul și sud-estul Europei:** „În jurul anilor 1200, în Ungaria trăiau foarte mulți adepți ai ritului bizantin (ruteni, români, sârbi, bulgari, unguri ș.a.), mai ales în părțile sudice și estice ale regatului. Unii istorici vorbesc chiar de o majoritate a credincioșilor răsăriteni în aceste zone. Vechi episcopii, mănăstiri și biserici “grecești” erau consemnate lângă Belgrad (Nándorférvár), Tibiscum (Banat), Morisena (Banat), Transilvania sau Crișana-

Sătmar-Maramureș, dar și în Ungaria Centrală. Până la începutul secolului al XIII-lea, mănăstirile apusene și cele bazilitane au existat împreună, fără discriminări. În timpul primelor două secole de existență a Regatului Ungar bisericile apuseane și răsăriteană au evoluat relativ pașnic, iar locuitorii de rit bizantin erau liberi să-și aibă bisericile, parohiile, episcopioile lor și, după unele mărturii, chiar un scaun mitropolitan (la un moment dat). Nu trebuie uitat că unii conducători unguri au primit botezul la Bizanț, au fost în relații strânse cu împărații constantinopolitani și au avut chiar regine bizantine. Mai mult, s-a apreciat că, până la invazia mongolă (1241), sunt consemnate în Ungaria circa 600 de mănăstiri răsăritene, în comparație cu cele circa 200 de mănăstiri ale ordinelor apusene. Azi se apreciază de către unii că numărul de 600 este exagerat, deși autorul cercetării, unul dintre cei mai serioși bizantinologi unguri, spune clar că are evidența strictă a acestor așezăminte și că 400 dintre ele fuseseră precis localizate. Poziția preeminentă a bisericii ortodoxe în Ungaria până după 1200 nu trebuie să surprindă dacă se ține seama de așezarea geografică, de orientarea politică și culturală a regatului și mai ales de structura sa etno-confesională. (...) Prin anii 1205–1206, regele Andrei al II-lea (1205–1235), cu ajutorul voievodului transilvan Benedict, dăruia mănăstirii cisterciene de la Cârța (sudul Transilvaniei, în țara Făgărașului), drept loc de fondare, un teritoriu luat sau scos de sub o autoritate a românilor (ortodocși) din zonă (terram... exemptam de Blaccis).”

Șantierul arheologic coordonat de arheologul expert dr. Daniela Marcu Istrate a scos la iveală indicii despre existența unei biserici creștine timpurii, construite sub influența arhitecturii bizantine, ctitorite de principele Gyula creștinat la Constantinopol (secolul X). Oricum, specialiștii bănuiau, încă din anii ‘70, ca urmare a cercetărilor efectuate de arheologul Radu Heitel, că aici a existat o biserică creștină pe ruinele căreia a fost construită ulterior prima Catedrală romano-catolică. Potrivit Danielei Marcu Istrate acest plan în formă de cruce greacă înscrisă este specific arhitecturii bizantine și confirmă datarea timpurie a bisericii.

I.A.: Cum comentați aceste remarcabile descoperiri, domnule academician?

Acad. R. Th.: Descoperirea doamnei Daniela Marcu nu face decât să certifice ceea ce am spus eu. Lumea ungără este o lume mai întâi de coloratură bizantină. Cred că era o biserică de rit răsăritean, probabil biserica lui Hierotheos. Baptisteriumul era la câțiva metri, lângă aceasta, cum se întâmplă întotdeauna. Descoperirea este foarte importantă pentru istoria europeană, nu numai pentru istoria românilor. Ungurii au făcut această creștinare în rit bizantin, și o spunem fără prejudecăți. Ungurii sunt un caz antropologic fericit în istorie. Ei

Traseu templier spaniol

Până la dizolvarea ordinului, în 1312, de către autoritățile bisericești, misterioșii Cavaleri Templieri dețineau proprietăți vaste în regiunile Aragon, Catalonia și Valencia timp de aproape două secole. Pe drumul spre Marea Mediterană, un grup de castele ne va ajuta să înțelegem mai multe despre acești călugări soldați.

Non nobis Domine, non nobis, sed nomine Tuo da gloriam!

Pag. 8

intră în secolul X ca niște sălbatici care înspăimântă Europa. Exista o rugăciune în Occident, în Franța, De sagitis Hungarorum libera nos, Domine! (De săgețile ungurilor scapă-ne, Doamne!). Rugăciunea de seară... A venit înfrângerea lor din 955 de către Otto cel Mare și această înfrângere a fost fericită pentru că i-a obligat să se sedentarizeze în pusta maghiară, au cunoscut Bizanțul, au trecut la Legea Romei și au devenit, foarte iute, o civilizație importantă, dar **care datorează imens spațiului romanic al Transilvaniei. În asta constă importanța descoperirii actuale.**

I.A.: Ce reprezenta, prin urmare, pentru unguri, Bizanțul?

Acad. R. Th.: Cea mai înaltă civilizație a Europei, continuatoarea Romei, continuatoarea Greciei, în artă, în legi, în tot. Aceasta era paradigma civilizației, Occidentul a venit pe urma sa. Fenomenul Hierotheos (Ierotei)-Alba Iulia, botezul ungurilor în rit bizantin înainte de schismă se repetă și în sudul Ungariei și lângă Arad, la Bizere sau Cenad și în multe alte locuri. Este un fenomen de importanță europeană în care creștinismul maghiar, biserica bizantină, fondul romanic românesc au avut un rol extrem de important. Acad. Ioan Aurel Pop, în România și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneva

Orașul **Monzón** (foto stânga) este punctul de plecare al acestui traseu care acoperă 250 de kilometri în total și poate fi făcut în două sau trei zile cel puțin. Pe partea de sus a unui deal, putem găsi un castel magnific de origine maură, reconstruit de Cavalerii Templieri, în secolul al XII-lea. Regele Iacob I de Aragon și-a petrecut copilăria aici.

Cele cinci construcții templiere din interiorul fortificațiilor sunt deosebit de interesante, construite în stil romanic cistercian (secolele al XII-lea al XIII-lea): păstrează trapeza capítulară, templul, Turnul lui Iacob I și căminele. În Monzón putem găsi, de asemenea, Biserica Colegială din Santa María del Romeral, în stil romanic, cu elemente baroce, gotice și maure.

La 51 de kilometri distanță se află orașul **Lleida** (foto jos). Câmpurile de cereale, viță de vie și, în special,

statului medieval în Transilvania, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1996, arată că ducii Transilvaniei care au purtat numele Gyula, cu variante, nu s-au aflat sub dominația ducilor arpadieni, Gyula cel Bătrân primind titlul de patricius și devenind federat sau vasal al Bizanțului. De altfel, Biserica Ungară a păstrat puternice elemente de tradiție bizantină.

I.A.: Ce reprezintă, pentru dumneavoastră, absida semicirculară descoperită la Alba Iulia?

Acad. R. Th.: Biserica orientală suspendată de cupolă ca lumea de Ochiul divin.

pomi fructiferi, pot fi văzute de-a lungul drumului. În Lleida, terenurile aflate în proprietatea Cavalerilor Templieri erau guvernate din Castelul Gardeny. Astăzi, putem găsi o parte a zidurilor, biserica mănăstirii Santa María și o mare clădire dublu etajată. Alte clădiri importante din Lleida sunt cele două catedrale gotice, Seu Vella (sec. al XIII-lea-al XIV-lea) și Castelul La Suda, (sec. al IX-lea), de origine maură, reconstruit în epoca medievală.

Traseul continuă spre **Miravet**, 84 de kilometri distanță. Castelul său de origine maură, (sec. al XI-lea), a aparținut mai târziu Templierilor. Situat pe un deal care domină strategic râul Ebro, castelul are fortificații duble, diferite încăperi, sala și Biserica Sant Marti, în stil romanic.

I.A.: Ce s-ar fi întâmplat dacă Bizanțul nu ar fi căzut sub turci?

Acad. R. Th.: Nu ar fi existat Rusia ca moștenitoare a Bizanțului. Dar, pe de altă parte, căderea sa era legică. Bizanțul a încercat să se integreze în Europa cu mijloacele epocii: unirea bisericilor. Integrarea europeană de astăzi, intrarea în NATO ne trimite cu gândul la unirea bisericilor, cu 500 de ani înainte. Proiect eșuat, cum au eșuat și cruciadele. Deci, Bizanțul trebuia să cadă inexorabil, deși s-a vrut o punte între realitate și utopie.

Dr. Irina Airinei, DOTJ (preluare din revista “Clipa”, martie 2012)

Apoi vom călători 36 de kilometri pentru a ajunge la **Tortosa**. Orașul vechi este dominat de ruinele castelului medieval templier, Castelul La Suda (foto dreapta). Construit pe un promontoriu, originea sa este maură (sec. al X-lea), și se mai păstrează mai multe camere gotice din secolul al XIV-lea, împreună cu o parte din zidurile care coboară spre oraș (portalul Remolins).

Parcurgând ultima parte a traseului, de 67 de kilometri de-a lungul coastei, vom ajunge la orașul **Peñíscola**. În partea de sus a orașului se află castelul gotic-romanic templier construit între 1294 și 1307 pe ruinele unei vechi cetăți maure. Papa Benedict al XIII-lea a locuit acolo în timpul Schismei (secolul al XV-lea).

Pag. 9

Pagini din istoria Ordinului

Templierii, apărătorii credinței creștine în mileniul trei

Referitor la menținerea tradiției Ordinului Templier după moartea lui de Molay și a multor cavaleri după arestarea și condamnarea lor după procesul de Filip cel Frumos, putem afirma că au existat multe variante legate de acest adevăr pe care încercăm să-l susținem acum la începutul mileniului trei. Una dintre variante spune că unul dintre conducătorii importanți ai Ordinului, Geoffroy de Gonneville, care ocupa o funcție de demnitate, a scăpat și a reușit să transmită un mesaj secret cavalerilor refugiați în mai multe țări din Europa. După transmiterea acestui mesaj, aceștia s-au reunit undeva în Scandinavia sau Dalmatia hotărând o revenire după șase sute de ani. La sfârșitul acestui capitol, sau reuniuni, Consiliul Suprem al Ordinului, a plecat pe căi diferite spre Corfu, unde au rămas trei ani înainte de dizolvarea Ordinului, timp în care au pus la adăpost multe dintre documentele și bogățiile ordinului. Apoi au înființat Ordinul Crucii Roșii - Order of the Rose-Croix - (nu este vorba de organizația cu activitate medicală. n.a.) ce a devenit unul dintre gradele Francmasoneriei Scoțiene.

O altă legendă mai credibilă, spune că, după arderea pe rug a ultimului Mare Maestru de Molay, Pierre d'Aumont, Mare Maestru în Provincia Auvergne din France, a convocat în mare secret cinci cavaleri (dintre cei care erau recunoscuți ca fiind cei mai buni cioplitori și specialiști în construcții) și doi comandanți. Împreună au pus la cale o „evadare” din Franța către una dintre insulele din Scoția, unde au fost primiți și adăpostiți de un Comandant Local al Ordinului, un anume George Harris. În puțină vreme au mai adunat lângă ei și alți cavaleri de încredere care reușiseră să scape de urgia declanșată de Filip, au ținut o adunare în mare tăină unde au hotărât să continue Ordinul chiar și cu prețul vieții, alegându-l Mare Maestru pe Pierred'Aumont. Tot atunci, pentru a evita orice bânuială și pentru a fi mai protejați, au preluat unele simboluri din francmasonerie și s-au intitulat Francmasoni. Și acestă variantă poate fi considerată ca fiind reală deoarece este știut că în anul 1361 Marele Maestru avea „statul major” în Aberdeen.

De altfel, există un document'1

1 *Acest document este foarte controversat și atacat de mulți istorici, care afirmă că este un aranjament a lui Napoleon Bonaparte.*

în care se menționează că un medic, Bernard Fabre-Palaprat, care a devenit Mare Maestru al Ordinului Cavalerilor Templieri în timpul lui Napoleon I, a moștenit succesiunea la conducere dintr-o linie directă, din Anglia, menținută de la moartea lui de Molay. Acest document aduce puțin cu o hartă a succesiunii pregătită de Jacques de Molay încă dinaintea morții, în care îl nominalizează ca succesor pe Jean-Marc Larmenius. După moartea Fabre-Palaprat din anul 1838, Mare Maestru a devenit Amiralul Sydney Smith, un englez foarte respectat în epocă. Din păcate după moartea Amiralului Smith, în 1860, nu se cunosc documente, acestea fiind predate Arhivei Naționale Franceze. Ceea ce se știe este că o mulțime de personaje au susținut că sunt succesorii lui Palaprat și nu puține au fost momentele când istoria specifică unele tensiuni din cadrul Ordinului. Trebuie menționat însă, că, deoarece protecția Cavalerilor Templieri refugiați în Scoția au fost însemnele francmasonice, la nivelul secolului al XVIII, ideea că Ordinul Cavalerilor Templieri are origini masonice, era generalizată. Asocierea cu Francmasoneria Scoțiană se mai făcea și pentru faptul că Templierii refugiați după fuga din Europa, plecaseră în Scoția.

Așa cum se știe, Cavalerii Templieri medievali au lăsat în urma lor fama unor mari constructori și mulți dintre masoni li s-au alăturat în marile lor proiecte. Este evident că toți cei care au lucrat împreună cu Templierii au fost marcați de experiența cu aceștia fapt care este vizibil în construcțiile europene și parte dintre aceștia au format și dezvoltat masoneria operativă. Poate trebuie acceptat faptul că, plecând de la cei nouă Cavaleri care s-au stabilit lângă Templul lui Solomon din Ierusalim unde au primit inițierea în învățăturile secrete, fuga în Scoția și stabilirea la Aberdeen după procesul din 1314, ne pot duce cu gândul la originile templiere ale francmasoneriei. Nimeni nu poate ști cu exactitate adevărul, dar acest subiect rămâne unul viu disputat chiar la nivel de cercetare academică. Sunt mulți care afirmă ca Francmasonii, Rozicrucienii și alte ordine conțin în ritualurile lor multe din învățămintele Cavalerilor și elementele care se regăsesc în regulamentul Sf. Bernard. (...).

Cum a fost posibil ca Ordinul Cavalerilor Templieri să nu dispară de atâtea sute de ani? Mulți au fost aceia care au dorit să le ia locul nu numai pe scena istoriei, dar și în activitățile economice ale tuturor timpurilor, dar puterea lor, chiar și invizibilă, a fost susținută cum, de cine, de ce? Mulți au încercat să răspundă acestor întrebări, explicând că forța internă care poate ține unit un grup de oameni sau o organizație este omul însuși, iar instrumentele pe care acesta le poate folosi pentru a aduna adepți sunt multiple.

În cazul Templierilor nu este vorba de instrumente ci despre CREDINȚĂ și despre CREȘTINISM. Ori, prin creșterea numărului de adepți ai creștinismului, și

numărul și forța Templierilor a crescut proporțional. Este de remarcat că nimeni nu vorbește despre manifestări de fanatism sau excluduine practicate de „Soldații lui Cristos”. Să nu uitam că Ordinul a fost un produs al Cruciadelor, iar trăsătura lui militară nu a făcut decât să amplifice aura de forță și putere. Această forță interioară a crescut în decursul anilor și a bătlăiilor purtate, legăturile dintre „frați” au devenit din ce în ce mai strânse, iar acuzarea și prigonirea lor nu a făcut decât să dezvolte sentimentul de unire, de frăție, de sacrificiu în slujba unei cauze, care a depășit bariera secolelor. Tot această forță este pârghia care face să se declanșeze facultățile colective ale reacțiilor pozitive de grup, așa cum au făcut-o primii cavaleri. Fiecare ordin sau grup care funcționează unitar, are rezultate caracterizate prin consecințe clare, vizibile și recunoscute de colectivitate. Această recunoaștere este de fapt, după opinia mea, acul indicativ al continuității unui ideal precum și standardul care trebuie să stea la baza evaluării unei organizații, așa cum este și Ordinul Cavalerilor Templieri. Ceea ce au realizat Templierii nu poate fi cuprins într-o singură carte, iar cârți se vor mai scrie deoarece documentele legate de activitatea Cavalerilor lui Cristos sunt din ce în ce mai des scoase la lumină. Putem vorbi aici de documentul descoperit la Vatican prin care se dovedește nevinovăția Templierilor. Cei care conduc Prioratele din întreaga lume sunt dovada verticalității Cavalerilor și a modului în care bisericile creștine sunt alături de Ordin.

Cu siguranță că Templierii nu sunt singurii care au căzut, în ceea ce istoricii numesc „capcană”. În lumea modernă trebuie să fie un semnal de alarmă atunci când o organizație începe să „sufer de inflație de politicieni” ca membri. Politicienii se regăsesc în partide de diferite culori și doctrine, fapt care duce la segregarea unui grup. Firește, că unele persoane, mai carismatice, pot forma în jurul lor un grup mai mare sau mai mic, fapt ce poate duce de la nemulțumiri, la scindare. Nu ne opunem elementului politic, ce poate da culoare în orice organizație, dar misiunea Ordinului Templierilor este alta. Chiar și un templier contemporan trebuie să fie orientat mai mult către o viață spirituală, un comportament uman, echidistant politic, susținând pe cei aflați în nevoie. Aceasta ar putea contribui în mod pozitiv la depășirea unor situații de conflict, de criză, pe care le traversează întreaga umanitate.

(...) Dacă ne referim la Ordinul Templier din zilele noastre, nici nu poate fi vorba despre apărarea credinței cu sabia în mână sau de organizare militară subordonată unei coroane sau unei biserici. Misiunea Ordinului Templier modern este aceea de a dezvolta un model de viață spirituală a membrilor dar și a celor care vin în contact cu aceștia, în așa fel încât, viața pe această planetă din ce în ce mai mult de încercată, să fie mai

frumoasă, să fie acoperită de acea mantie de normalitate pe care ne-o dorim cu toții. Într-o epocă în care disensiunile se transformă în conflicte, în care pasiunile nasc reacții dure din ce mai neașteptate, este un privilegiu să avem Templierii printre noi pentru a dezvolta o stare de echilibru moral și spiritual al comportamentului uman, asemănător celui de acum aproape 700 de ani. Atunci exista o relație de complementaritate dintre aspectul religios, cel militar și cel economico-administrativ al Cavalerilor. Ca toți cei care îmbrăcau „mantia militară”, Templierii nu se temeau de asumarea riscurilor, de faptul că o alegee greșită poate compromite o acțiune, un ideal sau o persoană. Acestea fac parte din viață! Totul se poate îndrepta, corecta sau dovedi. Trebuie numai un suflet deschis, o minte limpede și, după cum se mai spune popular, să fi cu picioarele pe pământ, capul pe umeri și să ai bun simț. Aceste caracteristici trebuie să le aibă în bagaj orice cavaler. Sunt lucruri normale, care arată că tradiția Templieră este una legată de oameni, de viața și existența lor, în termeni de normalitate și realism în tot ceea ce este necesar pentru o conduită corectă și în credința creștină.

Astăzi toate aceste aspecte se contopesc în ținuta morală și etică pe care Templierii moderni încercă să o transmită oamenilor, ca o amprentă istorică a Ordinului Medievali. Cea mai vizibilă caracteristică a tradiției templiere este faptul că s-a translatat misiunea spirituală în toate celelalte activități pe care le desfășoară: „Să faci bine în numele lui Dumnezeu!” Cu siguranță că acest aspect nu poate reprezenta spectaculosul pe care istoricii și cercetătorii doresc să îl cerceteze, iar dacă cineva dorește, în mod subiectiv, să prezinte sub o tentă negativă anumite fapte, poate să o facă. Există și rămân gesturile și acțiunile Templierilor, care spun totul, iar vocația și tradiția spirituală este una care pleacă din suflet, iar ceea ce au lăsat Templierii în urma lor nu poate fi nici fantasmagorie nici legendă, ci o forță care trăiește pentru binele umanității.

Conf. univ. dr. Mihaela Dimitrescu, DGOTJ, Mare Ospitalier al OSMTH, Seneșal al Prioratului Bucureștilor și Ilfovului

Sensul labirintului la Chartres

“Un labirint este uneori apărarea magică a unui centru, a unei bogății, a unui înțeles. Pătrunderea în el poate fi un ritual inițiativ, după cum se vede în mitul lui Tezeu. Acest symbolism este modelul oricărei existențe care, trecînd prin numeroase încercări, înaintează spre propriul său centru, spre sine însuși, Atman, ca să folosesc termenul indian ...” (Mircea Eliade în dialog cu Claude-Henri Roquet, Încercarea labirintului, Ed. Dacia, 1990).

Labirintul cel mai celebru din Europa se află pe pavimentul catedralei din Chartres și măsoară 13 m diametru. El datează de pe la 1200 și se numără printre cele 23 de labirinturi construite în biserici. Motivul este extrem de vechi, după cum o dovedește labirintul cretan. Au existat unul egiptean la Hawara (aproximativ 1800 î.Hr.) și altele în Orientul Mijlociu, mult mai vechi, iar cel de la New Grange, din Irlanda, era datat cu șapte secole mai devreme. Designul folosit la Chartres a fost repetat în multe alte locuri, inclusiv la Lucca și la Hereford, la Amiens și St. Quentin. Cele mai importante elemente sunt: unsprezece inele concentrice împărțite în patru, o cale care duce de la exterior spre interior și trece o dată peste orice cărare a labirintului precum și o imagine sau o inscripție.

Multe labirinturi au fost distruse mai ales în timpul Revoluției franceze: la Reims, la Sens, la Arras, la Auxerre și St. Omer, iar în secolul următor, la Amiens și Caen. După moaște, labirintul a fost cel mai semnificativ, chiar dacă ezoteric, obiect de cult din secolele al doisprezecelea și al treisprezecelea. Caracterul său sacru este indicat de numele care i s-au dat în toată Europa: “Drumul Ierusalimului”, Ierusalim “ și” Cetatea lui Dumnezeu “.

În centrul labirintului din Chartres a fost, inițial, fixată o placă de bronz, preluată și topită pentru fabricarea de tunuri în timpul Revoluției, pe care era incizat Tezeu ucigând Minotaurul, cu firul Ariadnei pentru a-i arăta drumul spre casă.

Clerul de la Chartres era renumit pentru faimoasa școală platoniciană, cu mult înainte de secolul al XII-lea. O școală gnostică de origine sufită, musulmană conform căreia dragostea fără cunoaștere nu își găsește echilibrul și țelul. Adorația fără sens, de perpetuă “Aleluia” este comparată cu o stare de prostrație vilană stupidă. Doar prin cunoaștere, dragostea se îndreaptă spre Divinitate.

Labirintul de la Chartres este compus dintr-un număr de simboluri - cercul, crucea și spirala, motive sacre ale majorității culturilor. Cercul este figura

geometric perfectă, începutul și sfârșitul, alfa și omega. Cele patru brațe ale crucii sugerează pătratul, simbolul realității, care reprezintă cele patru puncte cardinale ale busolei, la fel cum pătratul reprezintă incinta zidurilor cetății în care ne simțim adăpostiți, și, dacă suntem supărați spunem că suntem “debusolați”. Pătratul din centrul catedralei este construit pe aceeași axă și diagonală a dreptunghiului a cărui lungime reprezintă aproape o zecime din baza Marii Piramide al cărei unghi este similar cu o altă figură semnificativă a catedralei: steaua cu șapte colțuri. Septenaritatea înseamnă întrupare și este și simbolul Fecioarei Negre. Chartres stă sub semnul cifrei șapte.

Cuadratura cercului reprezintă arhetipul totalității. De aceea quaternitatea lui unu este o schemă pentru toate imaginile lui Dumnezeu, ca în viziunile lui Ezechiel, Daniel, și Enoch. La Chartres, cercul central este suspendat de brațele crucii. Centrul labirintului este accesibil doar cu mare dificultate, ca și Grădina Raiului, separată de restul lumii uneori prin apă și, alteori, printr-un inel de foc. În cercul central al labirintului este Roza corespunzătoare Mielului descris în Apocalipsă ca fiind în centrul Ierusalimului Ceresc. Maria a fost numit “Rosa Mystica” în litania lui Loreto. Centrul Rozei este caliciul: acesta este centrul florii, simbolul deschiderii vaginului. Acest caliciu este “sediul și locul nașterii lui Dumnezeu”. Este ca Padme din Mantra Mare, care înseamnă lotus.

Prin urmare, calea labirintului reprezintă progresul de la lumesc la spiritual, de la stânga spre dreapta. Ușa din stânga sau de nord a catedralei este legată de Cunoaștere, în timp ce partea de sud este legată de Înțelegere.Cunoașterea și înțelegere, iată esența concepției gnostice. Labirintul din Chartres numit și “Drumul Ierusalimului” este calea spre locul casei: spre locul sacru sau Nirvana printr-o cunoaștere dinspre stânga spre dreapta, urmată de înțelegere.

Originea numelui labirintului a iscat multe discuții. René Guénon este de părere că el nu derivă din termenul “labrys” (securea dublă cretană), ci se referă la un strămoș comun, mai vechi: rădăcina “la” (de unde “laos” în greacă și “lupis” în latină), care înseamnă piatră.

Mistica indiană și cea tibetană au un simbol numit dorjé, care reprezintă starea de perfectă armonie a tuturor contradicțiilor - masculin și feminin, bine și rău, yin și yang. Acesta este centrul Hridayama în jurul căruia se mișcă totul. Aici lumea iluzorie (așa-numita lume reală) dispare și toată energia este

adunată laolaltă în starea sa inițială. Este acest simbol legat de fulgerul lui Zeus? Acest punct imuabil este numit de către alchimiștii chinezi “Corpul de Diamant”, și de hinduși “Tunetul de Diamant”. Tărie și lumină, diamant, lapis, trăsnet, secure dublă și labirint.

Din secolul al doisprezecelea, alchimia fost considerată studiul relației dintre om și cosmos. Transmutarea metalelor de bază în aur era simbolul pentru transmutarea sufletului. Ca și învățătorii gnostici de la Chartres, alchimiiștii îl căutau pe Dumnezeu prin cunoaștere. Cuvântul “alchimie” este arab, și probabil că baza școlii din Chartres să o fi pus Constantin din Africa, un musulman instruit la Bagdad care s-a călugărit și a murit în Italia în 1087. La încoronare, regele ține în mână dreaptă o sferă divizată prin centru. Sfera este și semnul pentru cinabru, minereul cel mai important în alchimie, format din mercur și sulf. Pliniu l-a numit “sângele balaurului” și, în Evul Mediu, a fost pus în legătură cu Uroboros, șarpele circular care se autodevorează pentru a se autoregenera, simbolul morții și cunoașterii, al perfecțiunii și puterii și, de aceea, are multe în comun cu labirintul.

În simbolul sferei divizate prin centru se află toate sensurile legate de cinabru și de Uroboros, cu cercul-integralitate și crucea / pătrat legat de lapis. Simbol al unității, dragonul are trei urechi și patru picioare (uniunea între spirit, 3 și materie, 4, ca și în cazul șarpelui Kundalini, care se răsuțește de 3 ori și jumătate înainte de a-și atinge șira spinării). Este unirea dintre trei și patru, care, ca și cea a cercului cu crucea, este punctul de repaos între contrarii. În alchimie, lapis este întotdeauna alăturat lui homo altus, omul perfect, Hristos. Astfel, cercul pătrat al labirintului cuprinde ideea sferei, a lapis-ului, a Spiritului și a unității contrariilor.

Aceasta este calea pe care omul trebuie să o urmeze pentru a găsi centrul calm, liniștit. Lapis este piatra, pietra, sau Pierre. Hristos i-a spus lui Petru -”Aici voi zidi Biserica Mea”- o voi întemeia pe o stâncă numită Ierusalim. Desigur, nu este lipsit de importanță în istoria ideilor că, în primele secole, principala amenințare la adresa creștinismului venea de la Mithras ieșit dintr-o stâncă, așa cum Hristos a dispărut într-o stâncă în cele din urmă.

Labirintul reprezintă, prin urmare, cunoașterea necesară pentru a ajunge la “centru”. Calea labirintului din Chartres trece prin unsprezece cercuri. Unsprezece este un număr ne-creștin, deși Hristos a trăit timp de 33 de ani, de unsprezece ori Trinitatea. Am putea argumenta că zece este numărul perfect și că unul este Tot - astfel că unsprezece este perfecțiunea lui Dumnezeu. În

numerologia hindusă altarele cele mai importante aveau unsprezece acoperișuri.

Catedrala stă pe o movilă asemănătoare unui tumulus, loc de pelerinaj al creștinilor, dar și al galilor sau celților. Pelerinii creștini au adus omagii Fecioarei de sub pământ, Fecioara Neagră, a cărei statuie a fost găsită în camera dolmenică de sub biserică unde era udată de apa unui izvor druidic sacru. Statuia, făcută de Druizi înainte de nașterea lui Isus, a reprezentat o Fecioară cu un copil pe genunchi. Numită Isis, sau Demeter, sau Bélisma, ea era Gea, Terra dând naștere puterii divine care influențează viața omului. Un dolmen se află într-un loc unde curentul teluric își exercită

acțiunea. Altarul este o masă de piatră care se sprijină pe suporturi care acționează ca un acumulator, ca un amplificator, ca un tambur capabil de vibrație. Catedrala se află deasupra unui punct în care un anumit curent poate trezi viața spirituală din om. Dintre toate bisericile din Franța cu hramul Nôtre Dame, Chartres este singura în care nici un rege, episcop sau cardinal nu a fost înmormântat. Movila a rămas neîntinată. Catedrala este un instrument de înaltă inițiere. Pentru a fi inițiat, aspirantul să ajungă la camera dolmenică și această călătorie trebuie să se bazeze pe orientarea catedralei. Absida nu este orientată spre est, ci spre nord-est. Este direcția curentului teluric căruia omul trebuie să-i facă față, în poziție verticală, cu picioarele goale, cu mâinile ridicate.

Solomon a compus un cântec erotic intrat în ritualul Carmeliților, ordin închinat Fecioarei, un cântec care se referă la Arcă (Chivot): “N-o tulbura și nu-i trezi iubirea până la ceasul hotărât de ea”. Magia stilului gotic a trezit Frumoasa din pădurea adormită. Tradiția spune că deținătorii Tablelor Legii, Cavalerii Templieri contractori la Chartres au găsit Arca, obținând astfel inițierea și puterea. La Chartres toate acestea sunt reprezentate în basoreliefuri. Catedrala de la Chartres este, s-a spus, Cartea de Aur a Occidentului în care înțelepții și-au scris misterele.

Unul dintre acestea, dansul labirintului, reprezenta un mod de integrare în ritmurile naturii și era condus de episcop, la Paște. Era un joc cu mingea și cu bila. Jean Belet, teolog la Universitatea din Paris, care a trăit înainte de 1165, spune că aceste jocuri aveau loc și în catedralele din Amiens, Reims, Auxerre. În arhivele Sălii Capitulare a catedralei din Saint-Etienne a fost găsit un regulament (ordinatio) al ceremonialului acestui joc. Conform unui vechi manuscris, pe la ora una și jumătate după amiaza, canonicul nou-primit se prezenta cu mingea pe piept și o dădea, prin intermediul unui diacon sau cleric,episcopului. Acesta, îmbrăcat într-o robă neagră împlănită cu care își acoperea și capul, apăsa mingea pe piept, cu mâna stângă, apoi îl prindea de mână pe cel mai apropiat canonic și deschidea un dans sacru, urmat de alți canonici, ținându-se de mâini și formând o horă veselă, o farandolă în mijlocul naosului catedralei. La un moment dat, ei dansau și cântau pe labirint:

Die nobis Maria

Quid vidisti in via.

Sepulcrum Christi viventis.

Et gloriam vidi resurgentis.

Singur în centrul labirintului, episcopul arunca mingea canonicilor ale căror vestminte împlănite se roteau în aer în ritmul dansului în timp ce mingea sărea, de colo-colo, de la un stâlp la altul. Canonicii ingenuncheau...

Scopul era de a ajunge în centrul labirintului încărcat cu o energie statică acumulată prin frecare (de la mersul în genunchi). Și, la ultimul pas, în centru, ce surpriză văzând că vibrațiile scad brusc. Această trecere îți daie genunchii. Dar nu trebuie să cazi în genunchi pentru a simți că zbori ?

Dr. Irina Airinei, DOTJ

Din dorința de a pune în valoare la fiecare Capitol acțiunile pe care le desfășoară toate comandările din țară și pentru o mai bună comunicare între acestea, vă rugăm să transmiteți scurte prezentări și fotografii (după caz) ale evenimentelor pe adresa cancelariei priorale și / sau *mdimitrescu@yahoo.com*.

DGOTJ Mihaela Dimitrescu, Mare Ospitalier al OSMTH, Seneșal al Prioratului Bucureștilor și Ilfovului.

www.osmth.ro

